

15.

Sàigòn, thứ Ba 16/3/1982

Bất ngờ có Thu, cô bạn học cũ, đến tìm. Thu kể rằng, Đồng (em của Thu và cũng là học trò cũ của tôi) đã vượt biên qua Mỹ và tại đây, có giao thiệp với Sơn. Từ Đồng, Sơn tha thiết nhờ nhắn tin về VN tìm cho được tôi và đưa con lưu lạc mười một năm cũ.

Chuyện chỉ vậy mà khiến tôi thật dao động bàng hoàng. Tôi không hề ngờ đến điều này. Mười một năm trôi qua, không một lần nghĩ đến Sơn hay bất cứ ai trong gia tộc anh, vậy mà ngày nay họ lại khẩn thiết muốn biết tin tức về tôi và Vân San. Để làm gì thì chịu, không giải thích nổi. Tuy nhiên, từ ngày Vân San khôn lớn, tôi mới tự nhìn lại một lần những gì phải nhìn: "Tình phụ tử thiếu sót hay là máu huyết dòng tộc nào đó cho đứa con".

Đêm nay sao thật thờ thẩn?

□

Sàigòn, thứ Sáu 19/3/1982

Đan trở lại sau 9 ngày đi Rạch Giá, bảo rằng đã nghỉ hẳn đoàn Trung Dũng sau một trận cãi nhau với vợ chồng tên trưởng đoàn.

Chúng tôi trở lại nhà chị Lan sống tiếp 10 ngày nữa với nhau. Đêm đầu tiên, lúc nào thức giấc cũng đều cảm nhận Đan đang ôm ghi tằm thân nhỏ bé vào ngực, và nói:

"Anh thương em làm sao!"

Tôi vẫn ưa thích những cuộc rượu uống riêng với Đan hằng buổi chiều ở Ngã Ba Kỳ Đồng hay Ngã Sáu Hiền Vương. Trong các lần như thế, tôi hiện thân là người đàn bà thanh lịch được Đan nâng niu chiều đãi.

Một đêm, tôi nghe Đan kể:

"Một buổi trưa dưới tỉnh, nằm trên chiếc võng trong một ngôi nhà đang trọ, anh nhìn cô chủ mới hai mươi mấy tuổi bế một đứa con, tay dắt một đứa khác, cùng với người chồng cỡ bằng tuổi, dọn dẹp nhà cửa. Hai người trông thật lam lũ. Cô vợ già như một phụ nữ đã trên bốn mươi. Lúc ấy anh nghĩ đến em thật nhiều, rồi tự nói thầm: 'Con nhỏ đó may mắn hơn bất cứ người đàn bà nào mình biết, vừa nứt mắt ra đã được đàn ông yêu và cho đến từng này tuổi vẫn còn được đàn ông nâng niu chiều chuộng. Chẳng bù với bao người đàn bà bất hạnh'..."

Rồi Đan tiếp trong cái cười mai mỉa:

"Trời sinh ra em để yêu và được yêu. Em mà không có đàn ông, em chết mất!"

Thêm một câu khác được Đan nhiều lần nói lên trong kiêu ngạo:
"Em mà xa anh rồi, sẽ không còn ai hiểu được em như anh đã từng"

tận hiểu. Em sâu sắc lắm, nhưng tìm được một người hiểu nỗi cái sâu sắc của em không phải là chuyện dễ."

Tôi không định rõ được lòng mình. Các cuộc rượt hình như là để che giấu nỗi lòng riêng tôi hơn là phơi mở như dạo trước. Vai trò Đan cần thiết dường nào, tôi biết; nhưng đâu đó như vẫn có cái gì không ổn: Sự mâu thuẫn giữa "tình cảm còn luyến lưu chút ít" với "nỗi chán chường kỳ lạ theo thứ tình lưu luyến đó" làm đau khổ cho tôi.

Sự trở về của Đan gây nên một môi bất bình lớn về phía mẹ tôi. Bà lạnh lùng, chống đối ra mặt bằng nhiều hình thức. Tôi thật mệt mỏi vì những phân tranh như thế, đến nỗi trong một lần xung đột trầm trọng, đã không kèm được mà kêu lên:

"Suốt đời con cứ phải bị buộc chọn lựa hoặc là Mẹ hoặc là tình cảm riêng, và suốt đời cứ phải chịu thua Mẹ. Ngay cả với Sơn, có con với nhau rồi cũng phải bỏ rơi Sơn mà chiều theo ý Mẹ."

Khi nói điều này, tôi biết có phần cố ý làm đau lòng mẹ tôi, nhưng rất nhiều phần còn lại đều là sự thật. Chỉ riêng tôi trong những đứa con, cuộc đời gặp quá nhiều gai góc mà cái gai góc lớn nhất chính là ý thức phân tranh luôn luôn giữa lòng thương mẹ và cuộc đời riêng tư. 33 tuổi, tôi vẫn chưa có một mái nhà để tự tay gầy dựng. Không biết oán hận ai? Tình trạng đã xấu lại càng thêm bế tắc khi trong thời gian hiện tại, vấn đề kinh tế lại tùy thuộc vào mẹ tôi, và với điều này, bà thẳng tay sử dụng quyền hạn.

Ngẫm cho cùng, tôi biết nếu muốn cùng Đan gầy dựng lại thì cũng là điều không khó với cái đầu sắt đá của tôi. Nhưng mà giai đoạn này, sự tin tưởng Đan đã bị đánh ngã, nên tôi chỉ muốn để "tự tay Đan gầy dựng" rồi sau đó tôi cùng tham dự. Nhưng hình như Đan cũng không quyết tâm muốn làm điều ấy.

Mười ngày trên nhà chị Lan là thế. Tôi mệt mỏi và cũng nhìn ra sự mệt mỏi của Đan. Nghĩ rằng, thôi cứ để mặc Thượng Đế định đoạt mọi sự. Tôi chẳng có gì ân hận nếu một đời này chúng tôi lại mất nhau.

Buổi sáng cuối cùng trước khi trở lại Rạch Giá, ngồi uống *café* với nhau, Đan ôn tồn nói:

"Anh đi ít hôm. Em ở nhà hãy cố gắng tìm một chỗ ở, anh trở về, chúng mình sắp xếp một đời sống khác."

Rồi chia tay nhau lặng lẽ.

Tôi trở về nhà mẹ tôi như con vật bị thương, tâm trạng mệt mỏi lạ kỳ.

□